

R. SCHNACKENBURG, Deutet die Zeichen der Zeit. Meditationen zum Advent. Verlag Herder, Freiburg i. Br., Freiburg, Hermann-Herder-Str. 4. Cijena 10,80 DM. Broj narudžbe 17.342.

U ovoj knjizi R. Schnackenburg razmatra četiri novozavjetna biblijska teksta koji daju odgovor vjere na tolike zabrinutosti u današnjem vremenu. To su: 1) Lk 12, 54–56; 2) Lk 17, 20–21; 3) Rim 5, 2–5; 4) Iv 15, 7–11. Ta razmatranja nastala su tako što ih je pisac najprije održao kao nagovore u katedrali u Münsteru, a onda ih je obradio za tisak i objelodanio. Tekstovi stavljuju u središte kršćanskog življenja kršćansku nadu, nude istinsko i pravo razumijevanje vjere i opisuju pravi odnos kršćanina prema svijetu. Radi se o konkretnizaciji vjere koja je kadra tumačiti znakove vremena i koja je kadra i u ovim kriznim vremenima u vjerniku podržavati i vjerski život i ospozobljavati ga za budućnost.

Pisac ove knjige je veoma poznati egzeget, koji je ove godine dovršio veliki komentar Ivanova evanđelja (3 sveska; vidi BS XLVI/1976, s 331–335) u nizu Herders Theologischer Kommentar. Taj komentar Ivanova evanđelja danas je najbolji komentar u kataločkoj egzegezi.

Ova knjiga Schnackenburgovih razmatranja može poslužiti svećenicima u pripremanju propovijedi i nagovora u adventu i u božićno doba, pa je stoga toplo preporučamo.

A. Rebić

JUGENDPASTORAL — AUFGABE DER GESAMTEN KIRCHE. Grundlagen — Modelle — Leitlinien. Zbornik radova Austrijskog pastoralnog tjedna od 29. do 31. prosinca 1975. Izdao Austrijski institut za pastoral. Urednici J. Winer i H. Erharter. Herder Verlag Wien 1976. Naručuje se kod Herder Verlag Wien, Wollzeile, Wien.

Austrijski institut za pastoral već 13 godina priređuje Tjedne odnosno seminare posvećene veoma

zanimljivim i aktualnim temama (slično kao što to čini naš Katolički bogoslovni fakultet s Teološko-pastoralnim tjednima u Zagrebu). Austrijski pastoralni tjedan godine 1975. bio je posvećen temi pastoralna mladih kao zadace sveukupne Crkve. To je i naslov zbornika.

Uvodno predavanje »Mladi između Crkve i društva« održao je P. M. Zulehner. On je govorio kako Crkva danas mora odgovoriti na goruća pitanja mlađih i pomoći im da pobijede sve poteškoće i da žive u suvremenom svijetu kao dobri kršćani. Govorio je o temama kao što su ljubav, spolnost, autoritet, sloboda, moć i posjed. Poslije predavanja nekoliko njih je iznijelo uzorku — modele pastoralnog rada s mlađima. U okviru toga bio je prikazan i film o centru mlađih u Steyr-Ennsleite: Jugendzentrum FIO.

Dr. Th. Bucher (iz Züricha) govorio je o današnjoj mlađeži sa psihološkog stanovišta. Nakon predavanja sudionici su diskutirali u radnim grupama. Te su diskusije donesene u Zborniku.

Prof. G. Rombold govorio je o kršćanskoj slici čovjeka. Govorio je najprije o biblijskoj slici čovjeka i nju uspoređivao sa suvremenom kršćanskom slikom čovjeka. Pokazao je kako su upravo iz kršćanstva izrasle vrednote sloboda, jednakost, bratstvo, osoba, zrelost itd. Crkva i danas mora stati iza tih vrednota te ne smije uzniciati. I danas ona mora pomoći rješavati velike suvremene probleme.

Nekoliko veoma važnih temeljnih misli dao je u svom završnom predavanju biskup J. Weber. Govorio je o tome kako bi trebao izgledati suvremeni pastoral mlađeži. Iстicao je kako bi Crkva trebala mlađe priznati, prihvati i zaposlati. Crkva mora i mlađe slušati. Nije li možda Crkva u svoje prosvuđivanju mlađih i u svoje radu oko mlađih skratila po koju dimenziju koju bi bezuvjetno trebalo produžiti?

Tjedan se pokazao od neobično velike koristi za sve sudionike. Gotovo su svi pošli na posao oko mlađih s novim elanom. Na tjednu se pokazalo potrebno kako bi da

našnja Crkva trebala biti Crkva m l a d i h ; Crkva u kojoj bi m l a d i našli svoje ognjište, svoj dom, svoj ambijent, u kojem bi mlađi lakše susretali Krista, Sina Božjeg.

Zbornik radova je pisan lako čitljivim njemačkim jezikom. Mnogi koji se bavi pastoralom mlađih s velikim će ga zanimanjem i s velikom korišću čitati. I mnogo naučiti.

A. Rebić

K. RAHNER, *Grundkurs des Glaubens. Einführung in den Begriff des Christentums.* 448 strana, uvezano, cijena DM 38. Broj narudžbe 17552, Freiburg i. B. 1976, Verlag Herder, Hermann-Herder-Strasse 4.

U ovom dubinskom djelu, na kojem je Karl Rahner radio preko 10 godina, na novo je premišljena i obrađena poruka kršćanstva u cjelini i to s neusporedivom misličkom dinamikom, koja je samo Karlu Rahneru vlastita.

U knjizi se ne radi o pojedinačnim teološkim pitanjima, nego o cjelini kršćanstva koje je tjesno povezano sa cjelinom čovjekove egzistencije. Pisac tumači kršćansku vjeru u okvirima razumijevanja suvremenog čovjeka, razumijevanja njegove egzistencije i svijeta u kojem živi. Karl Rahner mirno, trijezno i dubokoumno razlaže što je to zapravo kršćanstvo. Pokazuje kako je čovječji život zahvaćen neistraženim otajstvom božjim. Pisac ovo svoje razmišljanje vrši na razini koju sam naziva »prvi stupanj refleksije« (»erste Reflexionsstufe«). Pisac je uvjeren da suvremeni čovjek može i mora poštено i čestito živjeti svoju vjeru, premda cjelinu kršćanstva još nije na adekvatno znanstven način obradio.

Pisac pokušava u devet »prolaza« provesti čitaoca kroz cjelinu kršćanskog nazora na svijet i čovječji život. Polazi od samog čovjeka i od njegove suvremene egzistencijalne situacije, od njegove sklonosti prema transcendentnome koja ga čini sposobnim »slušaćem poruke« (1. prolaz odnosno 1. etapa). Poslije ovog prvog »prolaza«,

put vodi do apsolutne tajne, do apsolutnog otajstva Božjeg (2. prolaz) pred kojim se čovjek osjeća krivim zbog grijeha i uvrede (3. prolaz), ali pred kojim čovjek dobiva oslobođenje: Bog koji se čovjeku sam objavljuje čovjeku oprašta krivnju i grijeh (4. prolaz). Ovaj napeti odnos između Boga i čovjeka povijesno se odvija u izbaviteljskoj i spasenjskoj povijesti (5. prolaz). Jezgra knjige, a ujedno i vrhunac, jest u 6. prolazu u kojem čitalac upoznaje Isusa Krista, središte kršćanstva. Pisac uvodi čitaoca u iscrpnu kristologiju koju uokviruje u cjelinu kršćanskog života. Pokušava produbiti na veoma upečatljiv način osobni odnos vjernika prema Isusu Kristu. Djelo završava (7. i 8. prolaz) obrađivanjem pitanja kako kršćanstvo može opstojati u svijetu i u povijesti. Pisac razlaže potrebu Crkve i njezine granice, kršćanski život pojedinca i dovršenje čovjeka i povijesti u eshatologiji. Na završetku knjige pisac je dodao u obliku epiloga skraćene obrasce vjere.

Ovo djelo — kako iz ovog kratkog prikaza možemo sami vidjeti — jest na neki način *Summa theologiae christianatis*. U njem pisac izriče o kršćanstvu sve što se o njem može reći.

Djelo predstavlja dubokoumno razmišljanje vjernika o sadržaju vjere i o poruci kršćanstva. Pisac je otvoren za sva pitanja suvremenog svijeta, a u isti je trenutak vjeran tradiciji. Sam zahvaćen otajstvom Božjim nastoji čitaoca uvesti u otajstva božja. Tako želi imati udjela na općem služenju čovjeku: želi vršiti diakoniju. U ovom djelu stoga susrećemo cijelog Karla Rahnera: njega i kao teologa i kao duhovnog vođu.

Na ovo djelo smo već dugo čekali. Karl Lehmann, njegov raniji suradnik, navjestio je to djelo već godine 1970. u 4. svesku »Bilanz der Theologie«.

Djelo je izdavač, Herder-Verlag, ukušno opremio. Ono je izšlo u prvoj nakladi potkraj 1976. godine a do danas (veljača 1977.) prodana je već i druga naklada djela. To također dokazuje koliko je djelo vrijedno i kako bi i kod nas svaki teolog trebao za tim djelom posegnuti.

A. Rebić